

۱۰۲۹ مؤسسه آینده روش

سرشناسه:

جعفری، جواد، ۱۳۵۰ -

عنوان و نام پدیدآور: حدیث حضور: دلیل‌های نقلی وجود امام دوازدهم
پاسخ به شباهات کاتب

مشخصات نشر:

قم : مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ:
موسسه آینده روش ۱۳۹۴

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۴۵-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیپای مختصر

یادداشت: فهرستنويسي کامل اين اثر در نشانی:
قابل دسترسی است.<http://opac.nlai.ir>

یادداشت: کتابنامه : ص. ۴۷۳-۴۸۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.

یادداشت: چاپ دوم: ۱۳۹۴(فیپای).

شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۳۳۹۰۷

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

حدیث حضور: دلیل‌های نقلی وجود امام دوازدهم ﷺ (پاسخ به شباهات کاتب)

مؤلف: جواد جعفری

چاپ دوم: ۱۳۹۴ ش / ۱۴۳۶ / اق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ (با همکاری مؤسسه آینده روش)

● چاپ: زلال کوثر ● قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۶۰۰ نسخه

با سپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

مواکز پخش

قم، چهارراه شهدا، خیابان معلم غربی (حجه‌ی)، بیش کوچه ۱۸، تلفنکس: ۰۲۵-۳۷۸۳۹۳۰۵۹

قم، بلوار محمدامین، سه راه سلاطینه، تلفن: ۰۲۵-۳۲۱۳۳۱۰۶ - ۰۲۵-۳۲۱۳۳۱۴۶ - فکس: ۰۲۵-۳۷۸۴۲۴۰۲

قم، مجتمع ناشران، طبقه سوم واحد ۳۰۸. تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۲۴۰۲.

قم، خیابان صفائیه، کوچه ۲۵، پلاک ۲۷. تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۰۹۰۲

حدیث حضور دلیل‌های نقلی وجود امام دوازدهم پاسخ به شباهت کاتب

جواد جعفری

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای‌بندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این‌رو مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، باسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بینان‌گذاران این شجره طیّبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی ره و مقام معظم رهبری (دام ظله العالی) می‌باشد.

«جامعۃ المصطفی علیہ السلام العالمیة» برای تحقیق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی علیہ السلام «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی علیہ السلام» را تأسیس کرده است.

اثر حاضر با عنوان از حدیث حضور؛ دلیل‌های نقلی وجود امام دوازدهم علیه السلام (پاسخ به شباهت کاتب) حاصل پژوهش فاضل گرامی جناب آقای جواد جعفری، کوششی است در به ثمر رساندن گوشاهی از این اهداف متعالی.

در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر المصطفی علیہ السلام

يَأَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَنَا وَأَهْلَنَا الْفُرُجُ وَجَعْنَا بِضَعَةً مُّزْجَنَةً
فَأَوْفِ لَنَا الْكِيلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَحْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ

تقديم به روح بلندپرواز امام راحل.

حضرت آیت اللہ العظمی امام روح اللہ موسوی خمینی رض

و تمام مدافعان حريم تشیع

فهرست

۱۵	مقدمه
۱۹	بخش اول: کلیات
۲۱	فصل اول. معرفی نویسنده و کتاب
۲۱	الف) زندگی نامه احمد الکاتب
۲۲	ب) کتاب الامام المهدي <small>ع</small> حقیقه تاریخیه آم فرضیه فلسفیه
۲۷	فصل دوم: کریهای نویسنده
۲۷	الف) تکرار شباهت‌های کهنه و نوختنما شده بدون اشاره به پاسخ‌های دانشمندان شیعه
۲۷	ب) نیاوردن اسناد و دلیل‌های معارض و مخالف
۲۸	ج) ادعاهای بی‌دلیل
۲۹	د) خلط مباحث برای اثبات نظرخود
۲۹	ه) نتیجه‌گیری‌های غلط بر اثر ایجاد ملازمه‌های نادرست و مغالطه در مباحث
۳۰	و) تحریف روایات و نسبت ناروا به امامان <small>علیهم السلام</small>
۳۰	ز) تحریف سخنان دانشمندان شیعه و دادن نسبت ناروا به آنان
۳۵	بخش دوم: آیات و احادیث مهدویت
۳۷	فصل اول. دلالت آیات و روایات مهدوی
۳۷	شبههٔ یکم. دلالت نداشتن آیات قرآن و احادیث مهدی و قائم بر شخص خاص
۳۷	متن کتاب
۳۸	خلاصهٔ شبهه
۳۸	پاسخ ادعای اول
۵۱	پاسخ ادعای دوم

شبهه دوم. دلالت نداشتن احادیث غیبت و غایب بر شخص خاص	۶۴
متن کتاب	۶۴
خلاصه شبهه	۶۵
پاسخ	۶۵
خلاصه فصل اول	۷۶
فصل دوم. چگونگی استدلال دانشمندان شیعه به احادیث مهدوی	۷۷
شبهه سوم. دلالت نداشتن روایات مهدویت و غیبت بر امری قبل از وقوع آن	۷۷
متن کتاب	۷۷
خلاصه شبهه	۷۸
پاسخ	۷۹
شبهه چهارم: دلالت نداشتن روایت مرگ و قتل بر وجود امام دوازدهم <small>علیه السلام</small>	۹۲
متن کتاب	۹۲
خلاصه شبهه	۹۳
پاسخ	۹۳
شبهه پنجم: هم زمان نبودن اثبات وجود امام دوازدهم <small>علیه السلام</small> و اثبات مهدویت ایشان نزد متکلمان	۹۷
متن کتاب	۹۷
خلاصه شبهه	۹۸
پاسخ	۹۸
شبهه ششم: صحیح نبودن استدلال به روایات غیبت برای اثبات وجود امام دوازدهم <small>علیه السلام</small>	۱۰۳
متن کتاب	۱۰۳
خلاصه شبهه	۱۰۵
پاسخ	۱۰۵
شبهه هفتم: صحیح نبودن استدلال به روایات دو غیبت برای اثبات وجود امام دوازدهم <small>علیه السلام</small>	۱۱۰
متن کتاب	۱۱۰
خلاصه شبهه	۱۱۱
پاسخ	۱۱۱
شبهه هشتم: مقدم بودن بحث از وجود و امامت امام دوازدهم <small>علیه السلام</small> بر بحث از غیبت ایشان	۱۲۱
متن کتاب	۱۲۱

۱۲۲.....	خلاصه شبیه
۱۲۲.....	پاسخ
۱۲۳.....	خلاصه فصل دوم
۱۲۴.....	نتیجه بخش دوم
۱۲۷.....	بخش سوم: اندیشه محدودیت تعداد امامان علیهم السلام
۱۲۹.....	فصل اول. متکلمان قرن سوم و اعتقاد به دوازده امام علیهم السلام
۱۲۹.....	شبیهه نهم: استدلال نکردن متکلمان شیعه به احادیث دوازده امام علیهم السلام
۱۲۹.....	متن کتاب
۱۳۰.....	خلاصه شبیه
۱۳۰.....	پاسخ
۱۳۵.....	کتاب های قرن سوم
۱۴۴.....	شبیهه دهم: قرار داشتن نظریه امامت در برابر نظریه شورا
۱۴۴.....	متن کتاب
۱۴۴.....	خلاصه شبیه
۱۴۵.....	پاسخ
۱۴۷.....	فصل دوم. شیعیان قرن سوم و اعتقاد به دوازده امام علیهم السلام
۱۴۷.....	شبیهه یازدهم: معتقد نبودن نخستین شیعیان به خاتم بودن فرزند امام حسن عسکری علیهم السلام
۱۴۷.....	متن کتاب
۱۴۷.....	خلاصه شبیه
۱۴۸.....	پاسخ
۱۵۳.....	بخش چهارم: آگاهی از نام امامان علیهم السلام
۱۵۵.....	فصل اول. آگاهی ائمه علیهم السلام از فهرست نام امامان
۱۵۵.....	شبیهه دوازدهم: آگاه نبودن امامان علیهم السلام و شیعیان از فهرست نام امامان علیهم السلام
۱۵۵.....	متن کتاب
۱۵۶.....	خلاصه شبیه
۱۵۶.....	پاسخ
۱۵۷.....	۱. احادیث اشاره کننده به نام امامان

۱۵۸	۲. احادیث دلالت‌کننده بر علم امامان پیشین ﷺ به امامان پسین ﷺ
۱۶۷	شبهه سیزدهم. روایات آگاه نبودن امامان از فهرست نام‌ها
۱۶۷	متن کتاب
۱۶۸	خلاصه شبهه
۱۶۸	پاسخ
۱۷۳	شبهه چهاردهم: پرسش‌های مطرح در دوران امامان ﷺ
۱۷۳	متن کتاب
۱۷۴	خلاصه شبهه
۱۷۴	پاسخ
۱۷۷	فصل دوم. اشاره ائمه ﷺ به فهرست نام امامان ﷺ
۱۷۷	شبهه پانزدهم. راهکارنşان دادن امامان ﷺ و اشاره نکردن به فهرست نام امامان ﷺ
۱۷۷	متن کتاب
۱۷۸	خلاصه شبهه
۱۷۸	پاسخ
۱۸۱	فصل سوم. آگاهی شیعیان از فهرست نام امامان ﷺ
۱۸۱	شبهه شانزدهم. پرسش مردم از وظیفه خود هنگام رحلت هر امام ﷺ
۱۸۱	متن کتاب
۱۸۲	خلاصه شبهه
۱۸۲	پاسخ
۱۸۳	شبهه هفدهم: نآگاهی جناب زراره از امام بعدی
۱۸۳	متن کتاب
۱۸۳	خلاصه شبهه
۱۸۴	پاسخ
۱۸۷	بخش پنجم: بدا در امامت
۱۸۹	فصل اول. امامت سید محمد
۱۸۹	شبهه هجدهم: بدا در امامت سید محمد
۱۸۹	متن کتاب

۱۸۹	خلاصه شبهه
۱۹۰	پاسخ
۲۰۱	فصل دوم. امامت اسماعیل
۲۰۱	شیهه نوزدهم. بدا در امامت اسماعیل
۲۰۱	متن کتاب
۲۰۱	خلاصه شبهه
۲۰۱	پاسخ
۲۰۷	بخش ششم: اندیشمندان شیعه و فهرست نام امامان <small>علیهم السلام</small>
۲۰۹	فصل اول. اشاره اندیشمندان قرن سوم به فهرست نام امامان <small>علیهم السلام</small>
۲۰۹	شیهه بیستم. اشاره نکردن محدثان و مورخان قرن سوم به فهرست نام امامان <small>علیهم السلام</small>
۲۰۹	متن کتاب
۲۰۹	خلاصه شبهه
۲۰۹	پاسخ
۲۳۱	فصل دوم. شیخ صدوق و تعداد امامان <small>علیهم السلام</small>
۲۳۱	شیهه بیست و یکم. استقرار اعتقاد به دوازده امام در نیمه قرن چهارم و شک شیخ صدوق
۲۳۱	متن کتاب
۲۳۱	خلاصه شبهه
۲۳۲	پاسخ
۲۴۳	فصل سوم. اندیشمندان و روایات امامان پس از امام دوازدهم <small>علیهم السلام</small>
۲۴۳	شیهه بیست و دوم. روایت کفعمی در مورد امامان پس از امام دوازدهم <small>علیهم السلام</small>
۲۴۳	متن کتاب
۲۴۳	خلاصه شبهه
۲۴۳	پاسخ
۲۴۹	شیهه بیست و سوم. روایت شیخ صدوق در مورد احتمال ادامه امامت پس از امام دوازدهم <small>علیهم السلام</small>
۲۴۹	متن کتاب
۲۴۹	خلاصه شبهه
۲۵۰	پاسخ

شبهه بیست و چهارم. روایت شیخ طوسی در مورد وجود مهدی‌ها بعد از دوازده امام <small>علیهم السلام</small>	۲۵۱
متن کتاب	۲۵۱
خلاصه شبهه	۲۵۲
پاسخ	۲۵۲
فصل چهارم. ثقه الاسلام کلینی و روایات سیزده امام	۲۵۷
شبهه بیست و پنجم. اختلاف در تعداد امامان <small>علیهم السلام</small>	۲۵۷
متن کتاب	۲۵۷
خلاصه شبهه	۲۵۷
پاسخ	۲۵۸
شبهه بیست و ششم. کتاب هبة الله الكاتب	۲۷۷
متن کتاب	۲۷۷
خلاصه شبهه	۲۷۸
پاسخ	۲۷۸
بخش هفتم: کتاب سلیم و محدودیت شمار امامان <small>علیهم السلام</small>	۲۸۵
فصل اول. کتاب سلیم و خاستگاه اندیشه دوازده امام <small>علیهم السلام</small>	۲۸۷
شبهه بیست و هفتم. کتاب سلیم بن قیس؛ خاستگاه اعتقاد به انحصار شمار امامان <small>علیهم السلام</small>	۲۸۷
متن کتاب	۲۸۷
خلاصه شبهه	۲۸۸
پاسخ	۲۸۸
فصل دوم. اعتماد اندیشوران به کتاب سلیم	۳۱۷
شبهه بیست و هشتم. اعتماد بزرگان شیعه در اعتقاد به دوازده امام <small>علیهم السلام</small> به کتاب سلیم بن قیس	۳۱۷
متن کتاب	۳۱۷
خلاصه شبهه	۳۱۷
پاسخ	۳۱۷
فصل سوم. شیعیان و کتاب سلیم	۳۲۱
شبهه بیست و نهم. مشکوک بودن کتاب سلیم بن قیس نزد شیعیان	۳۲۱
متن کتاب	۳۲۱

۳۲۱.....	خلاصه شبھه
۳۲۱.....	پاسخ
۳۲۸.....	شبھه سیم. ابن غضائی و کتاب سلیم بن قیس
۳۲۸.....	متن کتاب
۳۲۸.....	خلاصه شبھه
۳۲۸.....	پاسخ
۳۲۷.....	فصل چهارم. شیخ مفید و کتاب سلیم
۳۲۷.....	شبھه سی و یکم. شیخ مفید و تضعیف کتاب سلیم
۳۲۷.....	متن کتاب
۳۲۸.....	خلاصه شبھه
۳۲۸.....	پاسخ
۳۴۵.....	بخش هشتم: شبھه‌های زیدیه
۳۴۵.....	شبھه سی و دوم. خردگیری‌های زیدیه بر احادیث دوازده امام <small>علیهم السلام</small>
۳۴۵.....	متن کتاب
۳۴۶.....	خلاصه شبھه
۳۴۷.....	پاسخ
۳۵۹.....	شبھه سی و سوم. تواتر و قدمت احادیث دوازده امام <small>علیهم السلام</small>
۳۵۹.....	متن کتاب
۳۵۹.....	خلاصه شبھه
۳۶۰.....	پاسخ
۳۶۹.....	بخش نهم: دلالت احادیث دوازده امام <small>علیهم السلام</small> بر وجود امام دوازدهم
۳۶۹.....	شبھه سی و چهارم. دلالت نداشتن احادیث دوازده امام <small>علیهم السلام</small> بر وجود فرزند امام حسن عسکری <small>علیهم السلام</small>
۳۶۹.....	متن کتاب
۳۷۰.....	خلاصه شبھه
۳۷۰.....	پاسخ
۳۹۵.....	بخش دهم: امام مهدی <small>عین</small> امام دوازدهم

۴۰۱.....	بخش یازدهم: نقش امام وجود همیشگی حجت بر روی زمین
۴۰۳.....	فصل اول. فایده و نقش امام غایب.....
۴۰۳.....	شبهه سی و پنجم. بی ثمر بودن وجود امام غایب.....
۴۰۳.....	متن کتاب.....
۴۰۴.....	خلاصه شبهه.....
۴۰۴.....	یادآوری.....
۴۰۶.....	پاسخ فرض اول.....
۴۱۸.....	پاسخ فرض دوم.....
۴۲۱.....	فصل دوم. روایات امام زنده ظاهر.....
۴۲۱.....	شبهه سی و ششم. تعارض روایات امام رضا علیه السلام با وجود امام غایب علیه السلام.....
۴۲۱.....	متن کتاب.....
۴۲۱.....	خلاصه شبهه.....
۴۲۲.....	پاسخ.....
۴۵۳.....	فصل سوم. دلالت احادیث لزوم وجود امام بر امام دوازدهم علیه السلام.....
۴۵۳.....	شبهه سی و هفتم. حدس و گمان بودن استدلال به احادیث لزوم وجود امام.....
۴۵۳.....	متن کتاب.....
۴۵۴.....	خلاصه شبهه.....
۴۵۴.....	پاسخ.....
۴۵۹.....	بخش دوازدهم: تصريح امام حسن عسکری علیه السلام به امامت فرزند خویش
۴۵۹.....	شبهه سی و هشتم. اشاره نکردن امام حسن عسکری علیه السلام به فرزند خویش.....
۴۵۹.....	متن کتاب.....
۴۶۰.....	خلاصه شبهه.....
۴۶۰.....	پاسخ.....
۴۶۹.....	سخن پایانی.....
۴۷۳.....	فهرست منابع.....

مقدمه

از جمله مسائل مهم در موضوع مهدویت، ولادت و وجود امام عصر، حضرت حجت بن الحسن علیه السلام است. بسیاری از مسائل دیگر مانند غیبت و نقش امام علیه السلام غایب، به اثبات ولادت وجود آن حضرت بستگی دارد. دانشمندان شیعه برای اثبات این امر مهم، دلیل‌های متعددی آورده‌اند که به طور کلی این دلیل‌ها را به سه گروه می‌توان تقسیم کرد: کلامی، نقلی و تاریخی. دلیل‌های نقلی شامل آیات قرآن و روایت‌های رسیده از طریق شیعه و اهل تسنن است.

احمد الکاتب از نویسنده‌گان عرب زبان در صدد انکار ولادت وجود امام دوازدهم علیه السلام است. از این رودر کتاب خویش در صحت دلیل‌های نقلی و نیز در دلالت آن‌ها بر مقصود شیعه تردید کرده است. این نوشتار ضمن نقل عین عبارت‌های وی به نقد و پاسخ‌گویی به آن‌ها می‌پردازد.

شاید بتوان در بیان اهمیت موضوع به شرح همین نکته بسنده کرد که پایه و اساس تشیع و افراق آن با اهل تسنن اعتقاد به وجود امام است. امامت از اصول مذهب امامیه به شمار می‌رود و در حال حاضر امام دوازدهم حضرت حجت بن الحسن علیه السلام مصدق آن است. نظام مرجعیت و ولایت فقهای شیعه یعنی نظام اجتماعی و سیاسی شیعه بر پایه وجود امامی زنده پایه‌گذاری شده است و آنان ناییان امامی غایب اما موجود هستند. بنابراین اثبات وجود امام دوازدهم علیه السلام از پایه‌ای ترین مباحث اعتقادی شیعه است و در این موضوع نیز آیات و احادیثی که از طریق فریقین نقل شده از مهم‌ترین دلیل‌های بحث است. در نتیجه بحث از ادله نقلی برای اثبات وجود فعلی

امام، اهمیت فراوان و جایگاهی خاص دارد.

آیات و احادیث مربوط به امام عصر در قدیمی‌ترین کتاب‌های در دسترس امامیه آمده است، مانند کتاب سلیم بن قیس، اصل ابی سعید عصفری و مختصر اثبات الرجعه فضل بن شاذان. احادیث اثبات کننده وجود امام زمان علیه السلام در معتبرترین کتاب‌های شیعه مانند کتاب کافی آمده است. در طول دوران تألیف کتب شیعه همواره این احادیث نقل شده‌اند.

پاسخ به اشکالات ایراد شده بر احادیث وجود امام عصر علیه السلام نیز پیشینه‌ای بیش از هزار ساله دارد. برای نمونه شیخ صدق در کتاب کمال الدین به برخی از این اشکال‌ها پاسخ داده است.

شبهات مطرح شده در کتاب احمد الکاتب به همت محققان پاسخ‌های متعددی دریافت کرده که البته اکثر آن‌ها ناظر به قسمت اول کتاب وی یعنی اصل مقام امامت و امامت یازده امام پیشین علیهم السلام است، مانند کتاب التشیع المفترى علیه نوشتہ خالد العطیه چاپ ۱۴۲۱ قمری که ابتدا به صورت سلسله مقالات در مجله المنهاج از شماره ۱۵ (پاییز ۱۳۷۸) تا شماره ۲۰ به چاپ رسیده بود، نیز کتاب الشهاب الثاقب للمحتاج به کتاب الله نوشتہ عالم سبیط النبیلی و دیگر کتاب کوچکی با عنوان شبهات مهدوی دوران ما (پاسخ به شبهات احمد الکاتب) نوشتہ سید طلال فخرالدین که به طور مستقیم ناظر به کتاب وی نیست.

احمد الکاتب در مقدمه کتابش که تجدید چاپ شده می‌آورد: برخی در اصل امامت به من پاسخ داده‌اند در حالی که اصل بحث من در وجود و امامت امام دوازدهم است.

البته برخی محققان نیز به قسمت مهدویت کتاب وی پاسخ داده‌اند، مانند کتاب شبهات و ردود نوشتہ سامی بدربی و کتاب متأهات فی مدنیة الضباب، (حوار مع احمد الکاتب حول الامام المهدی علیه السلام)، شبکة الهجر (محمد سنن). همچنین کتاب دفاع

عن التشیع نوشته نذیر حسنی. اخیراً نیز هاشم العمیدی در مقاله‌ای با عنوان «روایات الغیبه و الغائب» که در مجموعه مقالات مؤتمر الامام المهمای علیہ السلام و مستقبل العالم به چاپ رسید به نقد نوشته وی پرداخته است.

پاسخ‌های استاد سامی بدربی مریبوط به زمانی است که «کاتب» برای اولین بار سخنانش را در نشریه‌ای چاپ کرده بود (۱۹۹۵ میلادی). از این‌رو متن کتاب وی با مقاله‌اش تفاوت دارد و تغییراتی در آن داده است. پاسخ‌های استاد نیز سیار موجزو مختصراست و چنان‌که از نامه‌های کاتب برمی‌آید وی راقانع نکرده است. کتاب متأهله نیز حاصل مکاتبات اینترنتی است و طبیعی است که در آن فضا، مجال برای طرح عمیق و مفصل مطالب یافت نمی‌شود. کتاب دفاع عن التشیع و نیز به متن کامل کتاب وی نپرداخته و چون پاسخ تمام کتاب وی است پاسخ‌ها مختصراً و گاه جای مناقشه دارد. مقاله «روایات الغیبه و الغائب» هم به بخشی از سخنان وی پرداخته است.

همین مختصراً‌گویی‌ها باعث شده احمد الکاتب گمان برداشت که پاسخ کاملی وجود ندارد و دانشمندان شیعه تنها می‌توانند به برخی نکات اشاره کنند. لذا وی می‌گوید همه از پاسخ دادن به من طفه‌می‌روند و یا تنها به موجزگویی بسته می‌کنند.

براین اساس و نیز با توجه به تجدید چاپ کتاب وی ضروری به نظر رسانید که قسمتی از کتاب وی به طور مفصل بررسی و پاسخ داده شود تا معلوم گردد ادعاهای وی کاملاً بی‌اساس و مخالف واقعیت مندرج در منابع و مدارک است.

این تحقیق در پی آن است که پاسخ دهد. آیات و احادیث مهدوی چگونه بر شخص خاص و معینی دلالت دارد؟ دانشمندان شیعه چگونه به روایات مهدوی استدلال کرده‌اند؟ متکلمان شیعه قبل از قرن چهارم چگونه به احادیث دوازده علیہ السلام امام استدلال کرده‌اند؟ به چه دلیل شیعیان از اول معتقد به ختم امامت با فرزند امام حسن عسکری علیہ السلام بودند؟ چگونه ثابت می‌شود امامان علیہما السلام و شیعیان از فهرست نام

امامان علیهم السلام خبرداشتند؟ چرا امامان علیهم السلام به فهرست نام ائمه علیهم السلام در پاسخ به شیعیان اشاره نمی‌کردند؟ چگونه شیعیان از فهرست نام امامان علیهم السلام مطلع بودند؟ احادیث بدا در امامت چگونه با معلوم بودن نام امامان علیهم السلام سازگاری دارد؟ محدثان و مورخان قرن سوم و قبل از آن چگونه به احادیث فهرست نام امامان علیهم السلام اشاره کرده‌اند؟ چرا شیخ صدوقد در تعداد امامان علیهم السلام شک داشته است؟ احادیثی که می‌گوید بعد از امام دوازدهم علیهم السلام امامانی می‌آیند چه معنایی دارد؟ احادیثی که موهن عدد سیزده برابی تعداد امامان علیهم السلام است چگونه معنا می‌شود؟ رابطه کتاب سلیم بن قیس و احادیث دوازده امام علیهم السلام چگونه است؟ اندیشمندان شیعه تا چه میزان به کتاب سلیم اعتماد کرده‌اند؟ شیعیان تا چه میزان به کتاب سلیم اعتماد کرده‌اند؟ سخن شیخ مفید در مورد کتاب سلیم چیست؟ فرقه زیدیه چه شباهتی را علیه شیعه مطرح کرده است؟ احادیث دوازده امام علیهم السلام چگونه بر وجود امام دوازدهم علیهم السلام دلالت می‌کند؟ امام غایب علیهم السلام چه سودی دارد؟ روایاتی که گویای شرط ظاهر بودن برای امام است، چگونه با امامت امام غایب سازگاری دارد؟ احادیث لزوم امام علیهم السلام در هر زمان چگونه بر وجود امام دوازدهم علیهم السلام دلالت می‌کند؟ امام حسن عسکری علیهم السلام چگونه بر امامت و جانشینی فرزند خویش تصریح کرده است؟

امیدوارم تلاش حاضر رضایت حضرت حق و خشنودی امام عصر علیهم السلام را در پی آورد. همچنین درفع شباهات قدمی مؤثر باشد و مورد توجه اندیشمندان و فرهیختگان آزاداندیش قرار گیرد و حقیر را از پیشنهاد و انتقاد خود محروم نفرمایند.

جواد جعفری

بهار ۱۳۹۴ شهر مقدس قم
۱۴۳۶ اول ربیع المبارک